

*Лукаш О. В., здобувач вищої освіти,
Прігунов О. В., канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри інформаційних систем управління,
Донецький національний університет імені Василя Стуса*

СУЧАСНИЙ СТАН ДОКУМЕНТАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИФРОВОЇ СИСТЕМИ АУДИТУ ТОВАРІВ

Анотація. У тезах проаналізовано сучасний стан документаційного забезпечення цифрової системи аудиту товарів. Відзначено, що створення, зберігання та обробка документів у цифровій формі дає можливість автоматизувати процеси аудиту, підвищити прозорість і зменшити витрати на документообіг. Названо основні аспекти документаційного забезпечення цифрового аудиту товарів, окреслено його переваги та виклики.

Ключові слова: документаційне забезпечення, цифрова система аудиту товарів, автоматизація аудиторських процесів.

У сучасному світі цифрові технології змінюють усі аспекти бізнесу, включно з аудитом товарів, який є критично важливим для забезпечення якості продукції, відповідності стандартам та уникнення ризиків шахрайства. Документаційне забезпечення в цифровій системі аудиту товарів відіграє вирішальну роль, адже точність і достовірність даних безпосередньо впливає на ефективність аудитів. Створення, зберігання та обробка документів у цифровій формі дає можливість автоматизувати процеси аудиту, підвищити прозорість і зменшити витрати на документообіг. Назвемо основні аспекти документаційного забезпечення цифрового аудиту товарів.

1. Електронний документообіг та стандартизація. Важливим складником цифрового аудиту товарів є електронний документообіг, що забезпечує ефективний збір, зберігання та обробку документів. Відповідно до міжнародних стандартів, зокрема ISO 9001 та ISO 14001, компанії прагнуть впроваджувати електронні системи документообігу для підвищення якості операцій та дотримання екологічних норм. Документи, що створюються під час аудиту, мають зберігатися в безпечних хмарних сховищах із чітким визначенням доступу до даних.

2. Цифрові підписи та автентифікація. Щоб забезпечити достовірність інформації в документах, що є частиною аудиту товарів, застосовуються цифрові підписи. Цифровий підпис дає можливість ідентифікувати осіб, що брали участь в аудиторських перевірках, а також підтвердити автентичність документів. Завдяки цьому забезпечується юридична сила електронних документів, що використовуються у цифровому аудиті.

3. Автоматизація аудиторських процесів. Цифровий аудит передбачає широкі застосування автоматизації для зменшення людського втручання в процеси перевірки. Використання спеціалізованого програмного забезпечення дає змогу автоматизувати процедури збору й аналізу даних, створення звітів та формування документів.

4. Хмарні технології та зберігання даних. Хмарні рішення гарантують високу безпеку даних, оскільки вони відповідають сучасним стандартам захисту інформації, що є важливим у світлі частих кібератак.

5. Аналітичні інструменти для обробки документації. Аналітика у цифрових системах аудиту дає змогу швидко отримувати корисну інформацію з великих обсягів документів. Програмне забезпечення для аудиту, обладнане аналітичними інструментами, здатне проводити порівняння документів із минулих аудитів, виявляти шаблони й прогнозувати можливі проблеми. Це дає змогу уникнути ризиків та приймати більш обґрунтовані управлінські рішення.

Таблиця 1 – Переваги та виклики сучасного документаційного забезпечення цифрового аудиту товарів [1]

Переваги	Виклики
<i>Прозорість та відстежуваність:</i> цифрові системи дають змогу легко відстежувати всі етапи аудиту, зокрема зміну статусу документів та внесення правок	<i>Безпека та конфіденційність:</i> зі зростанням кількості кібератак питання захисту інформації є пріоритетним. Злам системи може призвести до втрати чи компрометації документації
<i>Швидкість обробки:</i> завдяки автоматизації суттєво скорочується час на обробку документації, що дає змогу компаніям швидше реагувати на зміни на ринку та внутрішні потреби	<i>Регулювання та стандарти:</i> компанії повинні дотримуватись національних і міжнародних стандартів (ISO, GDPR тощо), що часом ускладнює впровадження нових технологій
<i>Зменшення витрат</i> на паперовий документообіг, зберігання та управління документами	<i>Навчання персоналу:</i> для ефективного використання цифрових систем аудиту необхідно навчати працівників, що потребує додаткових ресурсів та часу

Практичні приклади використання цифрових систем аудиту товарів

1. ERP-системи в аудиторських процесах. Упровадження ERP-систем (наприклад, SAP, Oracle) дає змогу інтегрувати аудиторські функції у загальну інформаційну екосистему підприємства. Це допомагає уніфікувати документообіг між відділами, зокрема у сферах логістики, управління запасами та фінансового обліку.

2. Blockchain для безпеки документації. Blockchain знаходить застосування у документаційному забезпеченні аудиту завдяки своїм можливостям безпечно-го та прозорого зберігання даних. Завдяки децентралізованій природі технології blockchain кожна транзакція, що стосується документа, зберігається в ланцюгу блоків і не може бути змінена, що гарантує достовірність аудиторських записів.

3. Штучний інтелект для виявлення аномалій. Використання штучного інтелекту в аудиті дає змогу виявляти аномалії у документах та прогнозувати потенційні ризики на основі минулих аудиторських звітів. Це полегшує процес аналізу, робить його точнішим і надає аудиторам інструменти для прийняття обґрунтованих рішень. Системи на основі штучного інтелекту можуть автоматично обробляти великі обсяги інформації, швидко виявляючи відхилення від стандартів або можливі ризики.

Висновки. Сучасний стан документаційного забезпечення цифрової системи аудиту товарів демонструє значний прогрес у напрямі автоматизації та підвищення ефективності. Впровадження технологій, як-от електронний документообіг, штучний інтелект, blockchain і хмарні рішення, сприяє підвищенню прозорості, скороченню витрат та покращенню якості аудиторських процесів. Проте ці технології ставлять перед компаніями нові виклики, зокрема у сфері безпеки, стандартизації та підготовки персоналу. Успішне впровадження сучасних циф-

рових рішень у систему аудиту товарів потребує системного підходу та чіткого планування, що дасть змогу бізнесу адаптуватися до вимог ринку й оптимізувати процеси контролю якості.

Список використаних джерел

1. Ватуля І. Д., Дугар Т. Є. Організація і методика аудиту процесу продукції на підприємствах. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/7.2/068.pdf>